

"ATEITIS" EINA KAS ANTRA DIENA:
 Utarninkais, Ketvergiais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Pirmavertis kainas:
 Suvienytose Valstijose metams.....\$2.50
 pusė metų.....\$1.50
 Kitose Viešpatysėse metams.....\$3.50
 pusė metų.....\$2.00
 "Ateitis" kainų klauskite laišku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue., Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 66

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Subata, Gruodžio (December) 4 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

Tris Austrijos ministariai rezignavo.

Vokiečiai užėmė du černogorų miestus.

Serbai dar laikosi Monastirijų.

Sugadino turkų fortifikacijas Dardaneluose.

Rusai nuvare teutonų vakaru linkui.

RUSAI APSUPO AUSTRUS.

Petrogradas. — Rusų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

"Rygos rajone vakar (lap. 29 d.) keliuose punktuose pasiekiamai veikė mūsų artilerija. Rajone į piet-vakarų nuo Pinsko nedėlios vakare priešas pradėjo ataką, kuri kaimą Komora, bet paneidėlyje apie pietus ta ataka tapo pertraukta ir pasiliko neatnaujinta.

"Pėnycios vakare ant kairiojo upės Stryj pakrančio vienas mūsų burys užatakavo dalį priešo kariuomenės į vakarus nuo kaimo Kozliniči. Po mušų su durtuvais rankose didesnėji austrų dalis pasiliko išmušta, o 3 aficeriai ir 85 austrų kareiviai paimta nelaisvėn. Mūsų nuostoliai — 4 užmušti ir 10 sužeistų.

"Fronte nuo Rygos įlanos ligi Rumunijos parubėlo vakar buvo ramu."

ANGLŲ NUOSTOLIAI SIEKIA 600,000.

Londonas. — Paskutinis žinios parodo, jog anglų nuostoliai nuo karės pradėtos ligi šio laiko siekia 600,000. Spalio mėnesį anglai daugiau pražudė, negu lapkričio mėnesį; spalio mėn. bėgyje anglai neteko 3110 aficerių ir 71,187 unteraficerių bei kareivių.

VOKIEČIAI TURI DAUGIAU AUKŲ PASVĖSTI.

Berlinas. — Utarninke tapo atidarytas Vokietijos reichstogas. Atidarant reichstogą, kalbėjo reichstago prezidentas Dr. Kaempf, Vokietijos izdininkas Dr. Karl Helfferich ir Ernst Basserman. Reichstago prezidentas savo kalboje pabrėžė, jog Vokietija yra neįveikiama, tačiau, sako jis, vokiečiai turi nesigailėti savo kraštui aukų, kurios šiandier yra būtini reikalingos. Toliau jis nurodė, jog Vokietijoj truksta kaiku riu maisto prievolių. Nacionalų liberalų lyderis Basserman sako, jog Vokietija turi sutriuškinti savo priešus, nes kitaip negalima esą at-

siekti pastovios sutaikos. Finansų ministeris įnešė sumanymą, kad dirbtuvės, kurios pelno iš karės užsakymų, turėtų mokėti tam tikrą mokesnį.

BIJA PAN-GERMANISKOS IMPERIJOS.

Londonas. — Vokietijos kaizerio Wilhelmo apsilankymas Vienoje ir rezignavimas trijų Austrijos kabineto ministrų, sukėlė daug įvairių kalbų.

Laikraščio **Morning Post** korespondentas Vengrijoje sekantią žinią praneša:

"Rezignavimas trijų Austrijos kabineto ministrų yra tai protestas prieš Vokietijos pasiryžimą uždėti ant Austrijos ir Vengrijos savo zollverein (muitų sąjungą), ir persergėjimas Austro-Vengrijos žmonėms, jog prieš juos stovi ekonominis pavojus.

"Vokietijos zollverein politika jau sukėlė kitų pasipriešinimą tiek Austrijos tiek Vokietijos valdžiose. Beveik nėra abejonės, kad įvykusioj tarpe valdovų konferencijoj buvo kalbama apie muitų sąjungą ir jog tie ministariai, kurie tam nepritarė turėjo rezignuoti.

"Dr. Rudolf Schuster von Bonnot, prekybos ministeris, kuris yra tarp tų, kurie turėjo rezignuoti, neseniai pasakytose kalboje pasipriešino tai vokiečių schemai. Jis yra šviesiu žiburiu tuose rateliuose, kurie bijo, kad Vokietija, nebegalėdama išnaudoti po karės santarvės (talkingų) šalių, dabar rengiasi praryti Austro-Vengriją po muitų sąjungos priedanga."

Kiti pranešimai priskaito šitą staigų krizį Vienoje Austrijos imperatoriaus Franciškaus Juozapo troškimui padaryti, su popiežiaus pagalba — per jo tarpininkystę, skyrium taiką; dar kiti sako, buk prie to krizio prisidėjo iškilusieji tarpe Austrijos ir Bulgarijos nesusipratimai del Serbijos žemės pasidalinimo. Bet, tie pranešimai neturį autoritetingo pamato.

Avie įvykusias Austrijos kabinete atmainas rašoma

Ciklono (vėtrios) sugriauti namai Great Bend, Kan.

Austrijos imperatoriaus Franciškaus Juozapo laiške, kurį išspausdino Vienos laikraščiai. Austrijos karalius priėmė rezignacijas Dr. Karl Heinold d'Udinski, vidujinių reikalų ministerio; Dr. Rudolf Schuster von Bennot, prekybos ministerio; ir barono Engel von Mainfeldon, finansų ministerio.

I rezignavusiųjų vietą paskirti šie asmenys: vidujinių reikalų ministeriu — kunigaikštis Hohenlohe Schillingfuerst; finansų ministeriu — Ritter von Leth; r prekybos ministeriu — Herr von Spitzmiller.

PRASIDĖJO PARLAMENTO SESIJOS.

Rymas. — Gruodžio 1 d. atsidarė Italijos parlamentas. Manoma, kad atidarius parlamentą premieras Salandra kalbės apie tai, kokią rolę lošia Italija Europos karėje.

PAĖMĖ 15,000 SERBŲ.

Berlinas. — Vokiečių armijos štabas praneša, kad Prisrendė bulgarai paėmė 15,000 serbų nelaisvėn, užgriebė daug kalnų kanuolių ir kitokių karės daiktų.

RUSAI UŽĖMĖ CZERNORWITZ.

Londonas. — Gruodžio 2 d. telegramos praneša, jog rusai ir vėl užėmė Bukovinos sostinę (Austrijoj) Czernorwitz, kurią austrovokiečiai vydami rusus iš Galicijos buvo nuo jų atėmę. Ar tas pranešimas teisingas, dar nepatvirtinta.

KONSTANTINOPOLIS.

gruod. 3 d. — Turkų oficialūs pranešimas skelbia, jog jiems pasisekė užimti talkininkų tranšėjas netoli Anafarta, ant Gallipolio pasienio.

Ivairios žinios.

DARBO REIKALAI.

Washington, D. C. — Amerikos Darbo Federacija paskelbė gana ilgą darbo įstatymų programą, kurią norima paduoti kongresui. Į tą programą įeina šie reikalavimai:

Imigracijos aprubežiavimas.

Suteikti valstybėms galę reguliuoti įvežamus iš kitų Jungt. Am. valstybių kalinių darbo daiktus.

Uždrausti įvežimą daiktų, kuriuos pilnai arba bent dalį jų pagamino svetimų šalių kaliniai.

Uždrausti gabenti iš valstybės į valstybę tuos daiktus, kuriems pagaminti buvo pavartoti nepasiekę žinomo metų skaičiaus vaikai.

Įvesti atlyginimo įstatymą District of Columbia darbininkams.

Praplatingi ir padaryti liberališkesniu federalės valdžios darbininkų atlyginimo įstatymą.

Įvesti geležinkelių darbininkams, dirbantiems prie tarpvalstybinės prekybos, atlyginimo įstatymą.

Pertaisyti darbo valandų (geležinkelių darb. 16 val.) įstatymą, įsteigiant minimum bausmės teisę.

8 val. darbo diena tarpvalstybinių geležinkelių telegrafistams.

Liberališkas ir platus apšvietos bilius.

Priimti priedinius apsaugos įstatymus ir pavesti juos Jungtinių Am. Valst. darbo departamento jurisdikcijai.

Pensija pasenusiems ir teisė pasitraukti nuo darbo.

NAUJAS ARCIVYSKUPAS CHICAGOJE.

Washington, D. C. — Popiežiaus legacija paskelbė, kad sekančioj konsistorijoj (kardinolų susirinkime, kuriame dalyvauja ir popie-

zius) popiežius paskirs Rt. Rev. George William Mundelein, vyskupo vietininką Brooklyne, Chicagos arcivyskupu į neseniai mirusiojo arcivyskupo Quigley vietą.

EXPLOZIJĄ ANGLEKASYKLOSE.

Boomer, W. Va. — Gruodžio 1 d. iškilusi eksplozija Boomer Coal ir Coke kasykloje No. 2, kiek žinoma iš gelbėjimo burelių pranešimų, užmušė 19 anglekasių. Apie 11 anglekasių kol-kas nesuranda ir nežino, kur jie dingo.

Šią naktį gelbėjimo bureliams pasisekė išgelbėti 30 anglekasių ir jie turį viltį, jog ir daugiau pasiseks išgelbėti.

Tuo laiku, kuomet iškilo eksplozija, po žeme dirbo 300 darbininkų. Beveik visi išgelbėtieji anglekasiai nuo eksplozijos ne sunkiai tencentėjo, išskyrus vieną, kuriam griuvanti anglis koja sulaužė.

BELAISVIU BALSAS.

Juozas Rimša, dailininko Petro Rimšos brolis, rašo:

"Daugelis belaisvių, turinčių Amerikoje artimus gimes. draugus, nežinodami jų adresu, negali su jais susirašyti, negali atsiųskauti j juos pagalbos prašydami.

Mēs turime viltį, kad gyvenantys Amerikoje giminės ir draugai neatsisakys pagelbėti belaisviams pinigais. Visiems belaisviams jų tarpe ir lietuviams pagelba reikalinga. Lietuvių ir lenkų padėjimas da ir už kitų sunkesnis, nes daugelio jų giminės vietos išardytos, išnaikintos, o jų gentis ir namiškiai Dievas tik žino, kur randasi. Niekas jų negauna iš namų nei laišku nei pinigų.

Mano adresas: Kriegsgefangenen Lager, Buetow, Pommern, Deutschland, No. 15815. Juozas Rimša, Germany.

Berline leidžiama Rusijos belaisviams rusų kalboje laikraštis "Ruskiya izviestija." C. White, Berlin W 50 Augsburger Str. 38."

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

PARYŽIUS, gruodžio 3 d. — Francuzų štabas praneša, jog jų artilerija smarkiai veikė Artois'e ir padarė nemažų nuostolių vokiečių drutvietėms.

— Francuzų artilerija šaudė į apšarvuotą vokiečių traukinį ir išvaikė pėstininkų koloną ant kelio iš Bussy į Vregey.

— Francuzų-anglų fronte Serbijoj eina tik artilerijos mušiai. Užėjus dideliems šalčiams, susitrukdė pėstininkų ir raitelių veikimas.

BERLINAS, gruod. 3 d. — Iš čia pranešama, jog teutonai užėmė du černogorų miestus, ir atmušė rusų atakas piet-rytiniame fronte.

PETROGRADAS, gruod. 3 d. — Rusai skelbia, jog jie atmušė teutonus nuo upės Stryj. Teutonai atsitraukė atgal vakarų linkui.

LONDONAS, gruod. 3 d. — Anglų artilerija veikė per paskutiniąs keturias dienas vakariniam fronte ir sugadino vokiečių fortifikacijas. Vokiečiai silpnai teatsakė.

SALONIKAI, gruod. 3 d. — Šiomis dienomis eina bulgarų ir francuzų artilerijų mušiai. Serbai vis dar laikosi Monastirijų.

PARYŽIUS, gruod. 3 d. — Francuzų kanuolės sugadino turkų fortifikacijas Dardaneluose.

LONDONAS, gruod. 3 d. — Vokiečių povandeninis laivas paskandinos Aigypto vandenįse anglų kanuolinį laivą.

GENEVA, gruod. 3 d. — Neoficialės žinios skelbia, buk Austrijos kabinete įvyko atmainos del to, kad Vokietijos kaizeris uždėjo savo veto ant Austrijos pastangų susitaikyti su talkininkais, nors Vokietija tokiam susitaikymui ir nepritarė.

LONDONAS, gruod. 3 d. — Laikraščiu "Central News" iš Bucharesto pranešta, jog Rumunija tiktai tuomet pasiūsianti Austrijai ultimatumą, kuomet talkininkai sutrauks Balkanuose 500,000 kareivių.

NAW YORKAS, gruod. 3 d. — Jungt. Am. Valstybių apskričio teismas rado kaltais Dr. Karl Buenz ir tris Hamburg-American laivų kompanijos viršininkus už suokalbį aprupinti Vokietijos karės laivus, stovinčius pietiniam Atlantike, maistu, angliais ir kt. reikalingais daiktais. Nuosprendis dar neišneštas. Maximum bausmė už panašius prasižengimus du metai kalėjimo ir \$10,000 pinigines pabaudos.

"Ateitis"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Subata, Gruodžio (Dec.) 4 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

PRIEŠ 10 METŲ IR ŠIADIEN.

Prieš 10 metų šiadien (gruodžio 4 d. n. sk., lapkr. 21 d. s. sk.) Vilniaus miesto salė buvo kimšte prikimšta žmonių. Daugiau 1800 jėgų kortelių buvo išduota "Vilniaus Žinių" knygyne, o daugelis jėgo be kortelių. Žinovai mena — žmonių dalyvavo daugiau 2000, iš kurių nemažiau 1000 buvo rinktiniai atstovai nuo valsčių, parapijų, draugijų. Oficialiai seime dalyvavo Lietuvos Demokratų ir Liet. Soc. Dem. Partijos, Lietuvos Valstiečių (bestorganizuojanti) ir Lietuvos Mokytojų Sąjunga, tautininkų neorganizuota srovė ir klerikalų srovė besiorganizuojanti ir Krikščionių-Demokratų Partija. Šalė srovinių ir partinių posėdžių, dvi ištisas dienas buvo bendrieji posėdžiai ir gruodžio 5 d. vakare seimas vienbalsiai pripažino ir nutarė štai ką (spausdiname žodis į žodį):

PIRMOJO LIETUVIŲ TAUTOS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI.

I. Dabartinis padėjimas Rusijoje ir Lietuvoje.

Pripažindami, jog dabartinė caro vyriausybė yra pikčiausiu mūsų priešu, jog dabar prieš tą vyriausybę pasikėlė visi rusų valstijos kraštai, jog geresnį gyvenimą galima įgyti tik laimėjus kovą su senąja tvarka, susirinkime dalyvavusieji lietuviai nutarė:

Šviestis, ristiš ir stoti kovon drauge su sukilusia visų Rusijos tautų liaudimi.

II. Lietuvos autonomija. Kadangi Lietuvos gyventojų

reikalai pilnai gali būti užgančinti tikrai prie tikros mūsų krašto autonomijos ir kadangi norima, idant ir kitos Lietuvoje gyvenančios tautos galėtų pilna laisve naudotis, Lietuvos susivažiavimas nusprendė:

Reikalauti Lietuvai autonomijos su Seimu Vilniuje, išrinktu visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.

Toji autonomiškoji Lietuva turi būti sudėta iš dabartinės etnografinės Lietuvos, kaip branduolio, ir tų pakraščių, kurie delei ekonomiški, kultūriški, tautiški arba kitų priežasčių traukia prie to branduolio ir kurių gyventojai priklausyti prie jo panorės.

Kadangi susirinkę Vilniuje ant lietuvių susivažiavimo Suvalkų gubernijos lietuviai vienbalsiai pripažino reikalingu drauge su kitų gubernijų lietuviams kovoti už autonomišką Lietuvą, tai susivažiavimas nutarė, kad Suvalkų gubernijos lietuviai turi būti priskirti prie autonomiškos Lietuvos.

Santikiai su kaimyniškomis Rusijos šalimis turi būti paremti ant federacijos pamatų.

III. Kaip iškovoti autonomiją.

Kad įgyti autonomiją, pirmiausia reikalinga — galutinai sugriauti dabartinę prispaudimo tvarką. Tam tikslui reikia vienyti visos Lietuvos politiškių partijų ir pavienių ypatų pajėgos. Susivienijus namie, pridera mums jungtis su visomis kitomis Rusijos tautomis, kurios padeda griauti tą tvarką, o kol kas reikia: nemokėti jokių mokesčių, uždarinėti monopolus, neleisti vaikų į rusiškas pradedamas mokyklas, neiti Kau-no, Vilniaus ir Gardino gubernijose ir valsčiaus teismus ir visas kitas dabartinės valdžios įstaigas, neleisti savo brolių į kariuomenę, reikalui ištikus — streikuoti visiems darbo žmonėms miestuose ir sodžiuose.

IV. Valsčiai ir mokyklos.

Visuose Lietuvos valsčiuose turi būti vartojama prigimta lietuvių kalba, visus reikalus vedant.

Kadangi dabartinė mokykla yra tik ištautinimo ir ištvirkimo įrankis, tad reikia — visos tos mokyklos paversti grynai tautiškomis, kur mokslas būtų išguldomas lietuvių kalba ir kad patis to krašto žmonės rinktu sau mokytojus."

Šiuos nutarimus priėmė tuomet visos lietuvių partijos ir srovės. Jos surado tuomet ne tik bendrą tautos reikalą, bet ir kelių tam tikslui atsiekti. Ir kol buvo tinkamos sąlygos — jos veikė sutartinai ir nutarimus kunijo gyveniman. Per mėnesį laiko didžiumoj Lietuvos valsčių buvo jau nauja valdžia, sudaryta Vilniaus seimo nutarimų dvasioje ir jo nurodymais.

Deja, senoji valdžia atsigavo ir naująją vėl pravarė. Ir šiadien, po 10 metų, Lietuvos politiškas padėjimas toks-pat, kaip anuomet, tik dar labiau supainiotas ir galimybė naujos tvarkos daug didesnė. O jeigu taip, tai ar ne politiškas žlėbumas sakyti, kad mūsų partijos ir srovės bendrą reikalą šiadien neturi? Ar ne apjakimas — manyti ir sakyti, buk nežinia, ko Lietuva nori. Etnografinės Lietuvos autonomija su seimu Vilniuje, išrinktu visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, ir ant federacijos pamatų paremti santikiai su kaimynų tautomis — štai lietuvių tautos politiškas idealas, išreikštas jos atstovų prieš 10 metų. Ir šisai idealas šiadien taip-pat gali ir privalo suvienyti mus visus, kurie tik jaučiamies esą lietuviai ir norime jais būti. Prie jo turime ir eiti!

Vilniaus Seimas.

1905 m. gruodžio 4 ir 5 (lapkr. 21 ir 22) d., Gedimino išsapanuotus Vilkas — Vilnius, įtraukęs kvapą ir ištempęs krutinę, davė garsą visai Lietuvai dēt pamatus naujos galdynės siekiniams. Gedimino Vilkas sustaugė Gediminoi, kad tas statytų pilį, o Vilkas — Prasčiokas pareikalavo sau liuosybės, panorėjo erdvės — platumos.

Sausis, 1905 metų, tai buvo trimitas, budinantis liautis miegojus visus skriaudžiamus ir

prislėgtuosius. Kadangi lietuviai, Rusijos vandenyne, yra viena iš tų tautų, kuri buvo irgi slegiama sena, apsamanojusia ir šiurkščia žmonių engėjo — siaubuno letena, kurios letenos savininkas tik tų ir žinojo, kad jo aruodai bus pilnesniais, kaip bus žmonėse daugiau skurdo. Sausio mėnesis prisikėlimo, nes tame mėnesij buvo pralietas skriaudžiamųjų kraujas latakais Peterburge, šiadien Petrogradu vadinamui ir visose kitose skriaudai pasipriešinančiose vietose. Lietuviai, kaip neskaitylingi, nieko kito nedarė, kaip tik maldavo savais prašymais, kad būtų suteikti palengvinimai ir pripažinimas žmogystai tiesų. Nuolatiniai maldavimai vienok įjudino žmones ir burelis veikėjų pradėjo kreiptis prie Vilniaus gubernatoriaus, kad būtų pavelyta lietuviams susivažiuoti ir aptart svarbiausius valandos reikalus.

Leidimas buvo gautas vardu bene A. Vileišio, už ką jis vėlesniai net šiek-tiek nukentėjo.

Atėjo žadėta diena, tai Vilniaus Seimas. Žmonės pradėjo važiuoti 2—3 dienas prieš seimą ir delto buvo surengtas "Kankilių" koncertas, kurio širdžia buvo M. Petrauskas. Koncertas praėjo kaip reikia. Po koncerto pradėjo spiestis žmonės bureliuosna ir pamažu kalbėtis. Ant estrados pasirodė nauji "aktorai", naujas "koncertas" prasidėjo, kuris jau savo tonus leidė ne kaip tonus širdžiai pasigėrėjimo, bet daugiau praktiškus, kalbančius apie duoną ir buvį. Užėina vienas — kalba valsčiams, užėina antras — kalba darbininkams, ir žmonės klausosi su pamėgimu. Tai buvo įžanga tai didelei operai, kuri buvo lošta per dvi dienas. Nuog estrados liejosi žodžiai, žaibu metami, saulė žibanti, garsų kaip perku-nas. Bet nuo durų tuojau pasigirdo kitas balsas, skaudus balsas, priešgynybės balsas, kuris šaukė visus lauk ir kad Seimas, girdi, negali prasidēt be išrinktos valdybos. Nieko tas balsas nedarė, nes prie estrados viskas ėjo geroj tvarkoj ir rėksniu nuo durų burelis jaunimo prašalino. Tuo-gi rėksniu buvo kunigas.

Seimo diena. Gubernatoriaus atstovas pasirodo Seime ir žmonės, kurių vardu buvo leistas tas susivažiavimas, apreiškia, kad jų pasiuntinytė užsibaigė ir kad jau dabar vyrija išrenka sau

prezidiumą. Viskas darosi gana greit ir renkama valdyba (iš J. Basanavičiaus, A. Smetonos, S. Kairio, kn. Bučio ir Stankuno), kuri užima estradą, Seimo vedimo kedės. Eina priėmimas įvairių nutarimų, daugiausiai prisiųstų iš valsčių. Delegatų buvo labai daug ir netik nuo lietuvių, bet ir nuo kitų tautų. Seimo kalba lietuviška.

Atsidaro posėdžiai, pasipilia karštos kalbos ir ėia jau pastebėta, kad atstovai susėdo ne biler kur, bet užėmė, dešinę ir kairę. Kairėj pusėj sėdėjo ir apie dvejatas kunigų. Kiekvienas žmogus jautė, kad jis ėia aptaria netik savo padėjimą, bet ir padėjimą tų, kurie jo kaimynai, ar kokį nors ryšį turinti su juomi. Visi jautėsi dideles pareigas užsidėję ant savo galvos ir visi sekė kiekvieno oratoriaus kalbas ir jėmis vadovavosi.

Kairioji pusė buvo geriau susiorganizavusi ir geriau buvo apsipažinus su demokratijos principais ir Seime tas buvo žymu. L. S. D. P. veikė daugiau organizuotai ir CK. Išdirbo prieš seimą savo nutarimus, kurie buvo hektografuoti ir išdalinti žinomiesiems veikėjams dar koncerto laiku. Beveik perdēm tie nutarimai ir buvo Seimo užvirtinti. Tiesa, tuometinis ir dešiny-sis sparnas buvo toks, kad jis visai nesibijojo tų lozungų, tik bijojo valdžios, kaip ir visuomet juos šurpas ima susitinkant su valdžios prieštaravimais; bet-gi šiuo kartu jie jautėsi galingos rankos glėbyje, žmonių glėbyje. Kiek tuomet buvo išklaudyta gražių žodžių ir pasizadėjimų iš mūsų kunigijos, tai sunku ir aprašyti. Kunigas nuo estrados sako: "mes jus skriaudėme, mes perdaug ėmėme už bažnytinius patarnavimus, bet mes dabar taip darysime, kaip jūs norėsite, tiek užsiganėdinsime, kiek jūs mums skirsite; bet-gi stosi-mes su jums bendrai ir eisime griaut tą supuvusią valdžią, tą ant skriaudimo paremtą tvarką". Ir tai kalbėjo kunigas iš dešinės. Atsikelia ukininkas iš kairės ir sako: "girdžiu ir stebiuos, stebiuos ir kartu džiaugiuos žodžiams kunigėlio, kuris pataria griaut dabartinę valdžią. Metai prieš tai mane šaukė į karę prieš japoną ir aš neėjau pas savo kunigėlį paklaust, ką turiu daryt — ar eit karėn ar ne. Man kunigelis sako: "vaikeli, valdžia Dievo duota ir jos reikia klausyt, taigi eik, vaikeli, ir kariauk už

tėvynę ir buk paklausus vyriausybės įstatymams, o be Dievo valios juk ir plaukas nuo galvos nenukris." Pasakykit, kuris kunigas teisybė sako?"

Daug buvo tokių vietų, kurias istorikas kada nors sutrauks vienan veikalan ir paliks ainiams atminimui.

Žmonių upas buvo toks, kuris gimdė tą viską, kas tik buvo tokiu valandai reikalingu ar galėjo but reikalingu. Seimo apsaugėje buvo s-d. nariai, kuriuos rėmė tame dalyke "Bundas", "Revolucionaja Hromada" ir P. P. S. Tai buvo Seimo Raudonasai Kryžius ir ginkluoti žmonės — sargyba. Revoliucijos laiku, revoliucionierių tarpe buvo gana gerai organizuotas ir Raudonasai Kryžius, kurio nariai turėdavo užantyeje baltą skėtetą su raudonojo kryžiau ženklų, kad, reikalui prireikus, užsirišt ant rankovės ir duot pagalbą tiems, kuriems kas pasitaikytų. Taigi Seimas buvo gana sunkiose apstovose, jeigu žmonės manė, kad bus reikalinga Raudonojo Kryžiaus pagalba. Bet viskas užsibaigė gerai. Tiesa, nutarimai buvo labai skubom daromi, nes buvo tikėtasi pajėgos, kuri lieps aplėist Miesto Salę, kame buvo Seimas.

Seimas savo padarė. Parvažiavo atstovai namon ir pradėjo veikt. Išvažinėjo jaunimas po kaimus ir miestelius ir pradėjo pirmų-pirmiausiai ragint žmones, kad mainytų valsčiaus tvarką, verstų visas privileguotas ypatas priklausyt vienai įstaigai ir prieš vieną įstaigą but atsakomais, kurt mokyklas tokias, kokios lietuviams reikalingos, bet ne rusų valdžiai. Tasai Seimas buvo kamolys minties, kuris išskleidė geidulus liuosybės; o tie žmonės, kurie iš to kamuolio gijas teniojo; buvo tai išpildomasai gaivalas, kuris skleidė naują gyvenimą.

Atmint viską, kas tuomet dārėsi, o ypač surašyt, reikalingi knygų tomai ir nepaprasti gabumai. Aš padariau mažą atminimą to, kur pats buvau, ir tuo-mi baigiu.

M. Rastenis.

Skaitykite ir platininkite "Ateiti".

M. Roemer. DIDYSIS VILNIAUS SEIMAS).

Vilniaus Seimo sušaukimo iniciatyva priguli žilajam Lietuvos Atgimimo vadovui — dr. ui Basanavičiui, kuris prieš tai 22 metai atgal buvo išleides pirmąjį lietuvių tautinį laikraštį "Aušrą". Tas žilasai lietuvių vadovas dar jaunikaiki būdamas apleidęs savo gimtinę su karštu jos atgaivinimu, kad suradus kelius realizuoti (įvykinti) savo didžią valią, po dvidešimties metų gyvenimo po įvairius kraš-

M. Roemer yra Lietuvos lenkų tikros demokratas, prijaučias lietuvių tautos atgimimui ir patsai dalyvaujas jos kultūros darbuose. Vilniaus seimo metu jisai kaip tik gyvai buvo susirišęs su visuomeniniu veikimu ir jam geriau ne daugeliui pažįstami visi prie seimo prisi-rėngimo žingsniai. Ėia dedame jo aprašymą apie Vilniaus Seimą iš veikalo Litwa, kuris lietuvių spaudos buvo priimtas ir paženklinas kaip rimtas ir bešališkas lietuvių tautos atgimimo istorijos tirinėjimas.

Red.

tus, kuomet jis niekad neliaudavo darbuotis kultūriniai-tautinėje dirvoje, prigrįžo didžijame "pavasarniame" 1905 metų rudenyje į savo atgimusią tautą laikės augščiausio pajėgų įtem-pimo kovoje už laisvę ir gyvybę. Šitojo tautos vadovo intuicijos spurtimu buvo sušauktas Didysis Suvažiavimas. Šitas antrasis d-ro Basanavičiaus nuopelnas yra lygiu jo pirmajam nuopelnui — "Aušros" įsteigime. Toje dienoje, kaip lietuvių tautos atgimimas apsi-reiškė politikos dvasioje, išsidalinę į sroves visuom-ninės evoliucijos pavidale, d-ras Basanavičius, kaip nusistovėjęs "Aušros" laikų "Lietuvos mylėtojas", negalėjo tinkamai užimti vadovavimo viso to laiko visuomenės gyvenime. Vienok toje persilaužimo galdynėje, 1905 metų rudenyje, kuomet škiło reikalas parodyti viena, stipri savo norų siekime tauta, žilojo tautos darbininko galvoje sužibo vadovo nuovoka, kuri ir pagimdė Vilniaus Seimą. Tame

Seime neatsiliko visa taip, kaip buvo sumanytojų norėta, tečiau jo sušaukimas ir jo balsai parodė betgi tautos valią svarbiame persilaužimo momente ir garbė už tai priguli Dr. Basanavičiui.

Visotinojo lietuvių Suvažiavimo iniciatyva rado karšta pritarimą Vilniaus lietuvių inteligentų tarpe. Tai buvo pirmomis dienomis po 17 spalį d. manifestui ir lapkričio streikų. Ištisoje eilėje susirinkimų "Vilniaus Žinių" Redakcijoje buvo aptarta suvažiavimo dalykai ir tuojau tvertasi rengti suvažiavimas. Pirmajame posėdyje 19 d. spalį (1 lapkričio d.) 1905 m. buvo nutarta išrinkti bėpartvyis komitetas iš 15 žmonių. Tan organizacijos komitetan buvo nutarta pakviesti: dr. Basanavičius, Liandsbergis, dr. Domaševičius, P. Višinskis, M. Davaina-Silvestravičius, J. Kriaučiūnas, F. Bortkevičienė, p. Sirutavičius, kun. Stakelė, kun. Ambraziejus, kun. Jokubėnas, p. V. Urbanavičius, dr. A. Vileišis, p.

Sapkauskaitė ir Baronas. Komiteto pirmininku buvo išrinktas dr. Basanavičius, sekretoriumi — J. Kriaučiūnas iš "Vilniaus Žinių" redakcijos. Dr. Domaševičius ir p. Sirutavičius, L. S-Demokratai, taipgi ir p. Višinskis išėjo iš komiteto ir į vietas buvo pašaukta: Pet-rą ir Joną Vileišius ir kun. Kuktą. Dr. Basanavičius parašė atsišaukimo projektą, kurį kiek pataisęs ir pri-ėmė komitetas (žius. "Vil. Žin." N281 1905 m.). Tas atsišaukimas, pažymėtas 22-ja spalį diena, buvo išspauzdinta 29 spalį dieną 245-tame "Vilniaus Žinių" nūneryje pavadinta "Atsišaukimas į lietuvių tautą." Atsišaukimo įžangoje buvo nurodyti pastarųjų dienų atsitikimai ir 17 spalį d. manifestas, kurie turėjo palengvinti tautos išsivystymą ir padėjo pamatą tautai pa-ėiai rupintis savo reikalais. 17 spalį manifestas ten buvo paminėta, ne kaip maldavimė, o kaip iškovojimo vaisius ir delto įžanga laigėsi pagarbos išreiškimu visiems

kovotojams ir kentusiems už laisvę. Toliau buvo nurodyta didelis lietuvių tautos reikalų susidėtinumas (painumas) ir delto komitetas negali vienas savo vardu ir savo išmanymu apie juos rupintis, bet yra šitai ką nutaręs:

I. pakviesti lietuvius suvažiuoti į Vilnių — po vieną atstovą nuo kiekvienos parapijos ar valsčiaus, visus lietuvius inteligentus ir apskritai visus, kurie save skaito lietuviams be lyties, luomo ir politikinių pažvalgy skirtumo — į Seimą 21 ir 22 lapkričio d.

II. išplatinti šitą atsišaukimą per laikraščius ir plakatus.

Toliau atsišaukimas paduoda tokią Seimo programą: 1) 17 spalį d. caro manifestas 2) rinkimai į Dumą 3) valsčių, parapijų ir mokyklų reikalai 4) įvairūs mokesčiai 5) žemės ir miško klausimai 6) žemietijų įstai-gos 7) luomų ir tautų klausimai Lietuvoje 8) išėivybė ir kiti dalykai, apie kuriuos sumanys kalbėti pats Sei-

mas. Atsišaukimas baigėsi šauksmu: "Tegyvuoją, auga ir žydi Lietuva ir jos žmonių gerovė!"

Seimo organizacijos komitete buvo daugiausiai vidutinių tautinių, politikinių ir visuomeninių pažvalgų žmonės. Delto komitetas savo dvasia buvo nevisai atsakas to laiko dvasiai ir reikalingam, nes judėjimas Lietuvoje tai buvo ne oportunitizmo ir nacionalizmo apsi-reiškimas, bet apsi-reiškimas visuomenės radikalizmo ir politikinės revoliucijos. Seimo gyvumas buvo paremtas ne tais pamatais, kuriuos dėjo organizacijos komitetas, bet ypatingos laico aplinkybės, įvykusios valstybės gyvume. Seimas buvo tikras istorijos padarinys. Ištikrųjų ėia ėjo ne apie tautinę manifestaciją, kaip norėjo Seimo organizuotojai, taipogi ir ne apie nustatymą tautai ekonominio programo, bet apie politikinį Lietuvos padėjimą, apie paėmimą valdžios į savo rankas. Seimas turėjo

Iš laikraščiu.

Apie draugijas ir jų viršininkus. LIETUVOS Nr. 48 "Kelių draugijų narys" rašo apie tai šit-ką:

"Artinasi Nauji Metai, kartu artinasi ir įvairių mūsų draugijų viršininkų rinkimai. Tada čia bus neprošalį pakalbėti apie draugijas ir jų viršininkus.

Pirmiausiai reik atminti, kad pirmininkas yra draugijos vadovas, jos galva. Jisai gali daug gero draugijai padaryti, bet, antra pusę vertus gali padaryti daug jai ir prasto.

Draugijos pirmininkas turi žiūrėti į visus draugijos narius, kaip į vieną šeimyną, kaip į savo brolius. Draugijos susirinkimuose negali būti geresnių ir prastesnių draugijos narių; pirmininkas turi duoti kiekvienam nariui balsą, kuris jo reikalauja.

Paveiklon yra tokių draugijų pirmininkų, kurie prieš rinkimus visokiais budais stengiasi įtikti draugijos narius, o po rinkimų, tam geruliui naujai išrinktam draugijos pirmininkui nereikia nei draugijos įstatymų pildyti nei didžiūmos balsų žiūrėti. Kas pirmininkui patinka, tam duoda balsą, kas jam nepatinka, ant to surinka: "šarap!"

Suserga draugijos narys, pirmininkas pasiūnia lygintojus tik už 4-5 savaitė, kuomet ligoniu tu lygintojų nereikia. Štai vėl draugija įpuola į nelaimę — tas ir tas patraukia ją teisman. Draugijos pirmininkas šaukia, rinkite, girdi, kitą žmogų, kuris atstovautų draugijai teisme. Aš, girdi, nevažiuosiu į teismą. O pirmininkas gauna metinę algą.

Kai kurių draugijų raštininkai ir-gi netoliau nužengia už pirmininką. Bet apie juos ne užsimoka kalbėti.

Prie galo vėl primenu, idant draugijų nariai apsižiūrėtų ir išrinkto draugijų viršininkais tinkamas tą vietą užimti ypatas. Draugija turėdama sumanys viršininkus, gyvuoja, bujoja, neturėdama-gi tokių viršininkų — eina žemyn, skursta. Draugiją patinka visokios nelaimės, iš kurių ji negali iškopti."

Sveikas patarimas.

"Nereik srovių".

DRAUGAS Nr. 48 rašo: "Nustokime kalbėti sanryšyje su Tautos Taryba apie mūsų partijas, sroves. Ji yra bepartvyška, kaip konstitucijos paragrafas rodo. Ji žiuri ne srovių reikalus, bet lietuvių reikalus. Teišrenka visos centralinės organizacijos savo atstovus. Apie sroves neapsimovaidinti ne vieną kurią partiją arba organizaciją, bet visos tautos atstovų valią. Tik tokis Seimas priderančiai galėjo išreikšti politikinio Lietuvos likimo pamatus. Jokios partijų tarybos nebutų turėjusios tokio autoriteto, kaip tokis pačių žmonių pasiūstųjų atstovų Seimas. Ir tuomet, kaip jau pradėjo aiškiai rodytis klasių kova, visi suprato, kad tik tokis Seimas gali padėti pamatą lietuvių politikiniams siekiams ir užtikrinti Lietuvoje pažangos išsivystimą.

Trumpu laiku atsišaukimo obalsiai aplėkė visus, net ir tolimiausius rytų Lietuvos kampelius. Visur sutiko juos žmonės su entuziazmu ir visur pradėjo stropiai rengtis į susivaziavimą. Žmonių lupose susivaziavimas įgijo populiarį "Vilniaus Seimo" vardą.

(Dar bus).

ka kalbėti. Kur srovė, ten peštytynės, kova. Taip buvo ir bus, nes tai gyvenimo neišvenginta taisyklė."

Labai puiku. Tegul "Draugas" tik pasako savo "tautos tarybai", kad nežiūrėtų srovių, ir bus viskas pabaigta. Reformas reikia pradėti nuo savęs!

Permainos Redakcijoje.

Numirus Kataliko managerio asistentui p. Aleksandravičiui, "Kataliko" administracijai pradeda dirbti (kaipo Assistant General Manager) buv. Lietuvos redaktorius p. J. A. Chmieleuskas.

Amerikos Lietuva,

kuri ėjo kasdien, sustoja visai ėjus ir "Amer. Lietuvos" redaktorius p. Balutis dabar redaguos "Lietuvą".

Lietuviai Amerikoje.

CAMBRIDGE, MASS.

Lap. 27 d. "Jaunuomenės" choras surengė gražų vakarą Kelley School svetainėje. Kadangi įžanga buvo uždėta, tad ir publikos atsilankė daug. Pirmiausia sulose trijų veiksmų komediją "Prieš vėją nepapusi". Lošė šie aktoriai-mėgėjai: Dainoros rolėje S. Janulionas, Barboros — O. Siunianitė, Julijos — F. Surviliūtė, Veronikos — O. Repšūtė, Ragaišienės — K. Palenaičiūtė, Arvido — J. Mitrikičiūtė, Katrutiūtės — O. Sarauskaitė. Visi aktoriai-mėgėjai buvo tinkamai prisirengę ir savo užduotį atliko kuogeriausiai. Lošimo tarpuose p. B. Valaitis paskambino ant piano ir publika už jo gabumą jam gausiai delnais paplojo.

Po lošimo, p. J. Baranauskis pagrojo ant fleitos, kas publikai labai patiko. Toliau F. Janulevičius ir K. Sidabras sulose dialogą "Kareivis ir aficierius". Dialogas gerai buvo atliktas ir publika pusėtinau prisijuokė. Antgalo viršminėtas choras sudainavo kelias daineles, kurios žavėte žavėjo publiką.

Visa tai atlikta taip puikiai pasidėkojant p. B. Valaičio gabumui ir triusui, kuris lavino vietos jaunimą — mokina dainuoti ir įvairius scenos veikalus vaidinti. Musų jaunimas besimokindamas dainuoti ir vaidinti daugiau prasilavina, apsišviečia ir skleidžia apšvietą tarp musų žmonių. Malonu yra mums, kad musų jaunimas ne tik lietuvis su dainomis palinksmina, bet ir prieš svetimtaučius tinkamai pasirodo, kurie gerbia musų jaunimą kaipo dailės ir mokslo mylėtojus, kviečia ant savo parengtų vakarų, idant su pažindintį juos su musų tauta. Todel lietuvių ir lietuvių stengkities kiek galėdami, platinkite apšvietą, kuri laikui bėgant atneš mums visiems naudą.

Viešnių Grinorius.

WORCESTER, MASS.

Lapkr. 27 d. atsibuvo S. L. A. 57-tos kuopos šokiai Fr. Matthews svetainėje. Kadangi buvo tai paskutiniai šokiai prieš adventus, tai žmonių buvo keli šimtai prisirinkę, ir manoma, kad pelno liks. Buvo laike šokių skrajojanti krasa. P-lės E-zeliūtė, Puišūtė ir Lazdauskiūtė išlaimėjo po dežutę saldinių.

Lapkr. 28 d. atsibuvo S. D. S.

Dr-jos prelekcija laikoma p. A. Rimkos apie literaturą. Trumpai buvo nupiešta svarbesnieji literatūros periodai nuo senovės laikų iki šiai dienai, santikiai tarp literatūros, visuomenės ir autorius ir prirodyti keli puikus vaizdai. Prelegentas davė patarimą tiems, kurie mėgina ką nors parašyti, sakydamas, kad reikia daugiau domos atkreipti

į literaturą ir į tai kas rašoma. Žmonių buvo prisirinkę ne per daug, tą patį vakarą buvo laikomos kitos prakalbos kun. Maliauskos, neseniai atvažiavusio iš Lietuvos, kuris rinko aukas laikraščiu "Vilčiai".

Biruta.

PROVIDENCE, R. I.

Jaunuomenės Apšvietos Draugija puikiai tarpai ir visi nariai puikiai darbuojasi. Šita draugija sutvėrė chorą, laiko debatus ir diskusijas kas nedėlios vakarą.

Subatoj, 27 d. lapkričio buvo parengtas balius, į kurį susirinko nemažas publikos skaičius, todėl ir gryno pelno atliko apie \$25.00. Priegtam galima pasigirti, kad ant to balius neturėjo jokių svaiginančių gėrimų ir delti publika labai gražiai užsilaike.

Prieš Padėkavonės Dieną tą vakarą Gedimino Draugija turėjo balių su svaiginančiais gėrimais, bet mažiau pilnė negu augščiau paminėta draugija. Laikas butų Providence vaikiniams persiskirti su svaiginančiais gėrimais, kurie neleidžia mums sparčiais žingsniais žengti prie apšvietos.

Pas mus vestuvėse vis dar senoviškai apsieina: isideda dolarių apelsinų ir daug torielkas taip, kad net visiems į akis tyška. Kviečiame visus tuos vaikus prie Jaunuomenės Apšvietos Draugijos, kur yra proga pasitobulinti ir apsišviesti.

Čionbuvis.

CAMBRIDGE, MASS.

(Nuo musų korespondento).

Lapkričio 28 d. kalbėjo čia p. M. Šalčius. Visoj apielinkėj visiems gerai žinomas anglas H. M. Garry, kuris nuo senai darbuojas tarpe lietuvių, surengė minėtas prakalbas, nes jis dargirdo, jog p. Šalčius yra kaktik atvažiavęs iš Lietuvos. Publikos prisirinko tiek, jog į svetainę netilpo. Visi su nekantrumu laukė, norėdami išgirsti apie musų tėvynės Lietuvos likimą. Pasirodžius p. Šalčiui ant estrados, užviešpatavo svetainėj tyła. Ir p. Šalčius aiškiai ir trumpai nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą — skurdą ir ašaras musų tėvų, brolių ir seserų, tenai gyvenančių.

Janulevičius pasakė eiles, tam vakarui pritaikytas, apie atsisveikinimą einančio į karę vyro su savo motere. "Jaunuomenės" choras sudainavo keletą dainelių, bet nekuriuos nevisai gerai nusisekė. Sakoma, to nenusekimo priežastis buvo tai, kad ne visi susirinko; daugelis buk pabijoję eiti dainuoti laike advento.

Antru kartu p. Šalčius kalbėjo dar su didesne energija, kviedamas visus prie vienybės, liepė mesti į šalį visas partijas, paduoti vieni kitiems rankas ir suvienytomis spėkomis gelbėti dabar badaujančią Lietuvą. Tai-gi Bostonas susilaukė dar vieno gabaus kalbėtojo, kuris turbut daugeliu prisidės prie pakėlimo lietuvių kultūros.

GARDNER, MASS.

Lapkričio 28 d. TMD. kuopa surengė prakalbas, kur kalbėjo kun. Delianis iš Worcesterio, buvusis vyskupo Ortinskio sekretorius. Prakalbų pertraukioje deklamavo Petratis, žilis, Čikatauskienė, Tauginas ir Darata Ivonaitienė. Publikos buvo daugiau kaip 6 šimtai.

X.

CAMBRIDGE, MASS.

"Ateities" Nr. 62 tilpo korespondencija apie LSS. 71 kuopos surengtą koncertą-vakarėlį, kurioje "Ateities" korespondentas rašo, kad tas vakarėlis nenusekė. Niekas nebutų priešingas už teisybę, jeigu taip ištikrųjų butų buvę, bet kadangi tie užmetimai yra neteisingi, todel jokiu būdu negalima nutylėti.

Visų-pirmiausia korespondentas sako, kad veikalėlis tapo su-loštas kuoprasčiausiai, nes turėjo klausyti, ką sufleris sako, mat visai nemokėjo savo rolių... Bet taip nebuvo. Aktoriai buvo išrinkti gabūs ir ne pirmą kartą scenoje pasirodė: tie patys aktoriai lošė tą patį veikalėlį jau antru kartu, tik ne toj pačioj svetainėj ir ne tam pačiam mieste.

Toliau korespondentas sako, kad to vakaro pirmininkas nenorėjo pagarsinti rengiamo "Jaunuomenės" choro teatro. Patėmyjimas išdalies vietoj, geras ir aš už tai nepekystu. Bet delko korespondentas to nepriminė, jog aš nesuprasdamas to visko prašiau gražiai draugų, kad aiškiai viską surašytų ant popieros, o aš tuomet pagarsinsiu. Ir bučiau tai padaręs. Bet "Jaunuomenės" choro narys to nepadarė ir aš paskui jo visai nemačiau kur dingo ir pasiliko nepagarsinta.

P. Anestai dar prikišama, bukjis pamatęs TMD. plakatus ir liepęs išmesti laukan. Aišku, kaip diena, kad tai yra didžiausė neteisybė ir pats sakinyš augštytyn kojom apverstas. Buvo šitaip. To namo savininkas ar užveizėtojas pasakė p. Anestai, kad jis paprašytų publikos, idant ji nieko nemestų ant grindų, nes tai yra draudžiama, bet kad įsidėtų plakatus į kišenius. O korespondentas nesigėdi rašyti ištemptus ant savo korpalo išmislus, prikaišioti tokius neteisingus priekaištus, kad tik žmogų su žmogum kaip nors suerzintus. Laikas butų mums tą viską prašalinti, o tam korespondentui patarčiau geriau apie dalykus sužinoti ir tik tada rašyti.

J. K.

To vakaro pirmininkas. Nuo Redakcijos. Mes savo korespondentų širdingai prašytume pirma gerai ir nuodugniai iš-tirti dalyką ir tik paskui mums pranešti, nes ištikrųjų klaidingai aprašyti atsitikimai žmones tik suerzina.

A. Bartaševičius.

Laiškai iš Paryžiaus.

V.

Kas sykis, mano naujienos yra įvairesnės. Taip dabar ėmė ir atsimainė ministerių kabinetas, kurį vadovaus ponas Briandas, jau gerai turbut žinomas ir lietuviams.

Kaip visi, taip ir jis perskaitė parlamente savo mintis, prižadėdamas kovą vesti iki galui, ir sumušti vokiečius į dumblius. Žinoma, tą sakydamas, turėjo gal kiek ir suvirpėti, kad gal atsitikti ir antraip. Lazda turi du galus... Tik tiek, kad tie dalykai, tai ne musų, ir mes į juos nelįsime... Bet, prisiziūrėsimė į jų darbus... 9. XI. 1915.

Netrukus ATEITYJE bus pradėta spausdinti eilė straipsnių "Iš PRUSŲ LIETUVIŲ TAUTIŠKO JUDĖJIMO ISTORIJS", parašė A. Rimka.

Straipsniuose bus smulkiai nupiešta prūsų lietuvių politikos partijų, draugijų ir visuomenės veikėjų darbai ir žygiai taipgi tautiš-kai politiškai idealai ir tt.

Dabar, kuomet visiems rupi Mažosios ir Didžiosios Lietuvos susivienijimo klausimas, mums ypač reikalinga pažinti savo brolių Prūsų lietuvių judėjimo istorija. Todel pasirupinkit, kad tie "Ateities" numeriai paplistų kuoplačiausiai. Geriausia gi — užsisakyti "Ateitį" ilgesniam laikui.

DEL \$800.00 IR P. GABRIO.

Iš New Haven, Conn. atspausdintoj korespondencijoj ("Ateities" Nr. 65) yra minima apie p. Gabrio atvažiavimą Amerikon. Tarp kita ko toj korespondencijoj buvo rašyta, kad p. St. Šimkus, atstovas Liet. Draug. nukentėjusiems nuo karės šelpti, gavęs telegramą su įsakymu — atvažiuojančiam p. Gabriui išmokėti \$800.00. Kadangi ši žinia gali iššaukti visuomenėje daug įvairių kalbų (nes visi žino, kad p. St. Šimkus rinko pinigų nukentėjusiems nuo karės šelpti o ne p. Gabriui), tai mes susilaukėme nuo tos žinios paskelbimo ir tiesiai užklausime p. St. Šimkaus — ar jis žino ką-nors apie tokią telegramą ir jei žino, tai ką apie tai mano?

Grudžio 3 d. mes gavome iš p. St. Šimkaus atsakymą-pasiaiškinimą. p. St. Šimkus pripažįsta, kad jisai ištikrųjų gavo iš p. M. Yčo telegramą tokio turinio, kaip musų korespondento buvo pranešta. Savo poziciją prie tos telegramos p. St. Šimkus išreiškia štai kaip:

"Yčas ir visas komitetas gali man duoti dešimtį tokių telegramų, o aš darysiu taip, kaip mano protas ir sąžinė liepia. Kokiems reikalsams aš pinigų renku, tokiems aš ir atiduosiu juos. Tamsta savo laikraščiu skaičiuotojus gali užtikrinti, kad aš nei vieno cento iš surinktų aukų kitiems reikalams neduosiu."

Manome, kad incidentas del to \$800.00, p. Yčo tele-

gramų ir p. Gabrio kelionės šiuomi turėtų ir pasibaigti, nors p. Yčas čia ir pasirodo daugiau negu keistoje šviesoje.

Vietos žinios.

Vilniaus Seimo paminėjimas.

Vilniaus Seimo 10-metinių sukaktuvių paminėjimui "Gabijos" draugija rengia didelį koncertą ir prakalbas. Koncertas bus subotas, grudžio 4 d. 8 val. vakare, o prakalbos nedėlios, 5 d. grudžio 7 val. vakare, Lietuvių salėje, So. Bostone.

Koncerte dalyvaus, po gerb. M. Petrausko vadovystė, abudu "Gabijos" draugijos chorai, susidedantys iš su viršum 200 ypatų ir sudainuos bendrai keletą liaudies dainų ir musų tautos himnų. Taipgi bus sudainuota keletas ištraukų iš operinių veikalų. Protarpuose bus deklamacijų. Prakalbose kalbės įžymūs Amerikos lietuvių kalbėtojai, atstovai nuo srovių dalyvavusių Vilniaus Seime, butent — socialdemokratų, demokratų bei ietviečių sąjungos (LVS.), ietuvių mokytojų sąjungos, tautininkų ir krikščionių demokratų.

Rinkimų pasekmės.

Grudžio 1 d. vakare, Lietuvių salėje, buvo Lietuvių Labdarystės Draugijos naujos valdybos rinkimai. Didžiūma balsų išrinkta šie asmenys: pirmininku — Jurgis Dragašius, pirm. pagelb.

Ar Jus Žinote?

Kad musų krautuvėj galite gauti visokių daiktų už žemesnes kainas negu kitur.

Čeverykai vyrams, moterims ir vaikams padaryti su-lyg naujausios mados, garantuojama kožna pora. Vyrų skrybelės naujausios mados, kietos ir minkštos visokių kainų ir dabar nupiginta: vertės \$2.00 už \$1.65, vertės \$1.50 dabar tik už \$1.25.

Čia tai naujiena!

Kaip žinot, lietuvių neturi rakandų krautuvės (Furniture), todel aš padariau sutartį su didžiausia firma Bostone

ELDRIDGE & PEABODY CO.,

todel bus galima gauti visokių rakandų kam ko tik reikės. Bet geriausia yra tas, kad galėsite pirkt ir ant išmokėsčių, arbamokant ant karto. Patarnavimas pirmos kliaosas.

Visus širdingai kviečiu atsilankyti.

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

S. E. Vitaitis, protokolų rašt. — Mikolas Balčiūnas, finansų rašt. — Stasys Moccus, išdininku — Kazys Prapas, maršalka — Kazys Sangaila. Direktorais ant trijų metų išrinkta šie asmenys: Antanas Čebatorius, Jonas P. Tuinila ir Julius Slipkowski. Naujoji valdyba užims savo vietas nuo Naujų Metų.

Jaunimo Ratelio mėsenis susirinkimas atsibus 7 d. gruodžio, 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų ir beto bus renkama ateinantiesiems metams nauja valdyba. Todėl nepamirškite atsilankyti.

Sekr. A. Rasimavičius.

Petro ir Povilo Dr—jos balsavimo susirinkimas bus 5 d. gruodžio, 2 val. po pietų, pobažnytinėje svetainėje. Malonėkite visi šios draugijos nariai atsilankyti į susirinkimą, nes bus renkama nauja valdyba ateinantiesiems metams. Geistina būtų, kad nariai paduotų balsus už tokias ypatas, kurios būtų naudingos dėl draugijos ir dirbtų su pasišventimui laibui draugijos, nes viskas draugijoje priklauso nuo geros valdybos.

Antgalo reikia pasakyti, jog geistina būtų, kad laike balsavimo paduotumėt balsus už bepartviškus žmones ir draugijos valdyba ateinantiesiems metams, nes tik tokie žmonės geriausiai galės dėl draugijos labo pasidarbuoti.

Sekr. M. Vasiliauskas.

„Vidurinės srovės“ žmonių susirinkimas. Lapkričio 30 d. atsilankius Bostonian Dr. J. Šliupui prie prof. Eliot „Tarp-tautinės lygos dėl lygybės ir laisvės“ reikalais, prie progos buvo padaryta pasikalbėjimas t. v. vidurinės srovės žmonių. Be Dr. J. Šliupo, pasikalbėjime dalyvavo dar šie asmenys: p. Blažys — „Amerikos Lietuvis“ Redakcijos narys iš Worcester, Mass., A. Ramanauskas — L. Autonomijos ir Gelb. Fondo komiteto narys iš Lawrence, Mass., „Ateities“ redaktoriai — J. Baniulis ir A. Rimka, „Ateities“ B-vės pirmininkas p. Jurgelūnas, mokytojas M. Šalčius, kom. M. Petrauskas, „Ateities“ admin. S. E. Vitaitis ir J. Kerdiejus.

Apsikeitus nuomonėmis paaiškėjo štai kas: —

Dabartinė karė ir Amerikos lietuvių besipletojantis gyvenimas išsukė tiek naujų ir svarbių klausimų, kad į juos atsakyti ir prideramai išrišti gali tik susitvarkiusios ir susiorganizavusios srovės. Tuo tarpu vidurinės srovės žmonės gyvena be jokio visuomeniniai politikinio ryšio ir nei vienybės principuose, nei sutarimo taktikoje nematyti. Reikalinga todėl vidurinės srovės žmonėms bendrai susirinkti ir galutinai pasiaiškinti bent pačius opiausius visuomenės gyvenimo klausimus, k. a. apie Lietuvos ir Amerikos politikos klausimus, kova už Lietuvos laisvę, Lietuvos žmonių šelpimas, santikiai su kitomis Amerikos ir Europos lietuvių srovėmis, pagalios vidurinės srovės organizacijos reikalai ir tt. Todėl susirinkusieji nutarė ir čia esantiems L. Autonomijos ir Gelb. Fondo komiteto nariams pavedė tuojau padaryti oficiali-

inešimą, idant L. Autonomijos ir Gelbėjimo Fondo komiteto nariai padarytų tam tikrą suvažiavimą ir pakviestų jin lietuvių kolonijų vidurinei srovei prijauniančius žmones. Suvažiavimas turėtų būti organizavimo pobūdžio. Dienotvarkėn taipgi turėtų įeiti vidurinės srovės organizacijos pamatų, jos platformos ir programos principų apsvartymas. Suvažiavimo vieta pasiūlyta Philadelphia, Pa., laikas — apie Naujus Metus (nurodyta sausio 1 ir 2 d., bet patarta stengtis, kad jame galėtų dalyvauti ir žadantįs atvažiuoti europiečiai — p. p. Bulota, J. Vileišis ir kt.).

Paskui dar buvo kalbama apie dalyvavimą „koalicijoje“ (Amerikos Lietuvių ar Tautos Taryboje). Koalicioniniai tarybai visų pritarė, bet taipgi vienbalsiai prabiežta, kad dalyvauti tokioje taryboje būtų galima tik tuomet, kuomet dabartinė katalikų klerikalų taryba savo pamatus perkeistų ir kuomet katalikų klerikalai ir socialistai dalyvautų bendroje taryboje kaipo lygūs su lygiais. Jeigu viena kuri srovė (klerikalų ar socialistų) tartis kaipo lygūs su lygiais atsisakytų, tuomet galima mėginti tartis su likusiaja. Jei ir ši nerėtų ypatingų (didesnių) privilegijų, tuomet turėtų pasilikti „viskas kaip buvę“.

Pasikalbėta taipgi apie p. Gabrio biurą ir pp. Yčo ir Gabrio „konferenciją“.

KNYGOS.

Zmogaus Pareigos. Pustl. 245	.. \$1.00
Šienapiūtė. Pustl. 24	.. .10
Jaunoji Lietuva	.. .25
Spėka ir Medega. Pustl. 380	.. 2.00
Mulkinė ir Mulkiniojai. Dvieju veiksmų komedija. Pustl. 35	.. .12
Puota. Pustl. 32	.. .10
Pagieža. Pustl. 90	.. .25
Lietuvos Gaspadinė. Pustl. 80	.. .20
Palangos Juzė. Pustl. 132	.. .25
Mažišeius. Pustl. 40	.. .15
Kaip Pasilikti Amerikos Piliiečių. Pustl. 86	.. .25
Vilkų Lizdas. Pustl. 117	.. .35
Valkata. Pustl. 13	.. .10
Bagočiaus Išpažinti. Pustl. 146	.. .40
Prasikaltimai ir Prasikaltėliai. Pustl. 21	.. .10
Kova su Skurdu. Pustl. 50	.. .15
Lietuviškas Sappininkas. Pustl. 205	.. .50
Tarka	.. .05
Vairas	.. .05
Naujas Elementorius. Pustl. 48	.. .10
Olandijos Ukininkai. Pustl. 15	.. .05
Kaip Sodas Sodinti. Pustl. 24	.. .05
Apsiriko. Pustl. 31	.. .20
Smertis. Pustl. 32	.. .10
Kuprelis. Pustl. 258	.. .75
Aisopo Pasakos. Pustl. 346	.. 1.25
Aisopo Pasakos. Apdaryta	.. 1.50
Valstija ir Mokesčiai. Pustl. 59	.. .15
Čilinė Salietra. Pustl. 8	.. .05
Apsireiškimai iš Žemės Gyven. Pustl. 44	.. .15
Paveikslai II. Pustl. 47	.. .05
Paveikslai III. Pustl. 56	.. .10
Kent Kultas, Kent Nekaltas. Pustl. 39	.. .12
Kaip Šerti Melž. Karvės. Pustl. 40	.. .10
Sodžiaus Vaizdeliai. Pustl. 24	.. .05
Apie Moterų Klausimą. Pustl. 15	.. .05
Kaip Pasimokinus Plaukti. Pustl. 64	.. .20

Vilniaus Kalendorius. Pustl. 64	.. .25
Ne Savo Vėžėj ir k. Pustl. 47	.. .15
Tauta. Pustl. 31	.. .20
Vincas Kudirka. Pustl. 35	.. .20
Aušrinės Keliais	.. .75
Jaunieji Skrauja. Pustl. 309	.. 1.00
Baltas Rubas. Pustl. 32	.. .15
Krikščionė. Pustl. 15	.. .08
Kovotojas už Teisybę. Pustl. 82	.. .25
Andersono Pasakos. Pustl. 82	.. .25
Pasauly Ratas. Pustl. 80	.. .25
Vaišės J. K. Pas Popiežių Pijų IX. Pustl. 11	.. .10
Rokas ir jo Šuva. Pustl. 32	.. .10
Gyvenimas Genovaitės. Pustl. 80	.. .20
Gramatika Angliškos Kalbos. Pustl. 174	.. 1.00
Angliška Lietuviškas Žodynėlis. M. Paltanavičiaus. Pustl. 231	.. .50
Žodynėlis, Angliška-Lietuviškas. Rev. P. Saurusaičio. Pustl. 292	.. .30
Pradinė Aritmetika. Pustl. 128	.. .35
Naujas Budas Išmokti Rašyti. Pustl. 25	.. .10
Lietuviškas Lementorius. Pustl. 52	.. .15
Vaikų Draugas. Pustl. 63	.. .15
Yvairios Dainos. Pustl. 216	.. .50
Kun. A. Vienožinskis ir jo Dainos. Pustl. 26	.. .10
Naujausios Dainos ir Eilės. Pustl. 111	.. .25

Muzika ir Dainos su Gaidomis M. Petrausko Veikalai.	
Ko Liudis Svetelias?	.. .20
Jou Jau Dieną	.. .60
Lietuviškos Dainos. (II)	.. .25
Saulėlė Raudona	.. .25
Skyniau Skynimėlj	.. .15
Šu Nakeialy	.. .30
Už Šilingėlj	.. .30
Siantė Mane Motinėlj	.. .20
Vai Aš Pakirsčiau	.. .20
Dovanojo	.. .15
Tykiai Nemušėlis Teka	.. .15
Dainos	.. 1.00
Lietuvos Aidai	.. 1.50
Broliai (kantata)	.. 3.00

Aukščiau minėtos knygos Gaunamos „Ateities“ knygyne, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA WHOLESALE
Vynų, Likierių ir Cigarų. Parsiduoda pigiai. Biznis gerai išdirbtas, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Atsišaukit į „Ateities“ ofisą.

Geriausia Agentura
Real Estate ir Insurance.

Parduodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai.

M. CORAN,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 21087
Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Išgzaninuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Namu Kontraktoriai
Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji įpasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas
WALDO J. DAUKSHA,
Bldg. & Realty Co.
315 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605

Lietuviška Muzikos Konservatorija
395 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Inkorporuota 1915.
Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas
Mokslu metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visų klasiški muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pignas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Reinkotu Dirbtuve
Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.
So. Boston Raincoat Co.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gerai Kriaučiai.
Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados
Vyrams Siutus ir Overkotus.
Jeigu norite turėti gerus rubus pigiai, tad ateiokit pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.
Z. BUDRECKIS,
222 Broadway, So. Boston, Mass.
— ir —
20 Ames St., Montello, Mass.

GERAS SIUVEJAS
Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuvej.
PETRAS BUZEVICIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

Parsamdome Automobilius

Galima pas mumis bile laike pasisamdyt Automobilių vestuvėms, krikštynoms pasilinksmavimo partjoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:
PENINSULLAR GARAGE,
621 East First Street (Tel. So. Boston 21003) South Boston, Mass.

JUOZAS ZUPKAUSKAS
Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalų ir Čeverkyk Krautuve, kurią užlaiko
S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.
Parodykit prielankuma
tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuos jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiosiomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl ateiokit visi ir duokit man progą parodyti jums puikiausius **HARKO** SIUTUS ir **OVERKOTUS** — istikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.50 iki \$25.00
Juozas Zupkauskas
Išidėkite gerai adresą:
HARRISON CO.
662-672 Washington St., Boston.

Didelis Sklodos
J. P. Tuinila, Savininkas
TELEPHONAS OXFORD 4900
Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Žiedus. Taipgi mes parduodame visokius
SIUTUS IR OVERKOTUS \$3.00 PIGIAUS
negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krauvėj. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuošimtį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisuntus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapiečius, J. Sidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, ir Paul Gaska.
J. P. TUINILA,
822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Pigi Farma.
172 akrai geros dirbamos žemės su mišku ir sodu ir geromis ganyklomis. -16 karvių, 3 arkliai, bulbių ir obuolių, apie 60 tonų šieno; gera stuba su 10 kambarių ir visi stubos rakandai (furniture), brangus pianas (fortepijonas) ir visi karpetai — kas tik yra stuboje; kutė apie 200 pėdų ilgio ir 50 pėdų pločio; visi pakinkymai, vežimai ir aremos, sėjamos ir piauamos mašinos.
Budinkai, gyvuliai ir visi kiti daiktai mažiausiai yra verti \$5,000.00; miškas yra vertas suviršum \$3,000.00; žemė tikrai rokuojama po \$25.00 už akrą, bus verta išviso \$4,300.00. Ir pagal pigiausio aprokavimo yra grynai ta vieta verta išviso \$12,300.00.
Bet tėvas, broliai ir seseris nesena išmirė ir sunus (mokinys ant daktaro), pasilikęs su sena motina, nori kongrečiausiai parduoti nors už pigiausią prekę ir aš manau, kad už kokius \$7,500 dol. ar dar pigiau būtų galima papirkti visą tą vietą su visais daiktais.
Vieta yra visai arti Worcester, Mass., didelis pavietavas miestas, lietuviams apgyventas. Kreipkitės ypatingai ar per laišką kongrečiausiai pas
LITHUANIAN AGENCY,
315 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.